

מסורת הש"ס

(א) פסחים כה, ב (ג) [פסחים כב, כג: מדר כט:] ב"ק עב, (ג) תמורה ל: חולין סה: (ד) [נע"מ"ש בגליון עירובין סא:] על מלת פלגהא וע' פירש"י דהכל דההס], (ה) [נבכ"י נוסף: דלמר שמיטה שאינה ראויה לא שמה שמיטה], (ו) חולין פה: א (ז) ע"ז נד: [חולין קג, תמורה ל: א] (ח) [נעיל כד, וע"ג, א] (ט) ע"ז נד: סוכה מ: (י) שביעית פ"ח מ"ו סוכה מ: [ע"ז נד: בבורות ט:] (יא) ר"ל והית חרם כמיהו וכמיז הפס כ"ו, רש"י וכן הוא בלוקט פ' נהר חלל כרש"י וכן ר"ל להניח כלא כחוס' ד"ה ופני כחוסין כ"ר], (יב) [נעיל ג: בבורות ט:], (יג) פסחים מו: כ"מ יא: מדרש פד: חולין קל"ה: (י) [עין חוס' פסחים כב ע"א ד"ה ואפשר וחוס' ב"ק עב ע"ב ד"ה ואל], (ט) [חולין פ"ח ע"ג, ע"ג, א] כן הגי' שריט"ל וחזמי הגי' ואפשר בקצורה ובדפוס'י: וחסר, ועין הערות לדפוס'י: (ט) [עין פסחים כד ע"א], (ז) [נע"מ חולין סה: ובתוס' שם ד"ה הינו דמורקין], (ק) [שם י"ב ע"ב ד"ה משע], (ר) [ונע"מ חוס' חולין ד ע"ב סוד"ה מומח', (ט) [פסחים מה, מדר לו: ונעיל לד: א], (ס) [ותס ד"ה משום], (א) [בדפוס'י: והית חרם כמיהו שעת מנה, ובכ"ל ונע"מ הונה נעטות ובשנים ע"פ מה שנהלל למנהי מהרש"ל, ועין שריט"ל וחוס' הראש"ל, (ג) [נלא ד"ך להניח ע"פ כרש"י כי חרם הוא, ולמהרש"ל אין ד"ך], (ז) [נעיל ומומח', (ז) [ותוס' דל"מ משרלל], (א) [נלא זה בבורות כ' ע"א], (ו) [נדל"ל שהריט"ל, (ו) [וכי"ה בכמ"י וכי"ה כרש"ל], (ח) [וכי"ה כרש"ל],

הנהגות הב"ח

(א) גמ' שכן מין (ו) הכשר וממין: (ב) שם בשנה ובאפר (תשט"ז) וי"ג פ"ה פרה (ה):

מוסף רש"י

ואי אחא משליך חולין שנשחטו בעזרה. ויטוס דלון מפורש כהן לאו כהנים באכילה, אינטיך למילף להו איסור הנאה מהכל, ובי משמח אותו שחלם משום חון למחיה אחא משליך ללל, דהא מואי קרל ובשר צשה טריפס נקא לן איסור מניה כגון הושר העור אח ידו צשעת שמיטה, צפיק צהמה המקשה חלן (וחולין טח), אכל י' לך אחר האלמר משום מחיה וחי אחא משליכו לללל וזמא, דלא חוסין שנשחטו בעזרה (פסחים כב), חולין שנשחטו בעזרה. דלויירי כהנאה לאו דלורייתא (שם), ר"ש אומר חולין שנשחטו בעזרה ישרפו. משום דחלפיו כהו קדשים שאירע כהו פסול, דלי אגר יקברו, כיון דלא מוכחא מלמלא אי חולין הו אי קדשים, אמו למימר נמי קדשים שחלע כהן פסול טומאה וא פסול נתר יקברו וק"ל בפסחים צ"ב (כד), בקדש חלש חסר, למד על כל הפסולין בעזרת שכן צשפה (תמורה לד), וכן היה שנשחטה בעזרה, אם היא דהקדש בקדש הית כיון דלון כולי עלמא ידעי דהיא במוקדשים ליכא ולא אחי לחלפיו אפילו הכי חסר (שם), אע"ב דכולי עלמא ידעי דלאו קדשים ניטו (וחולין פח), כגון נחמיה גרליה טריפות הניכר, וכן הדושרט ונמצאת טריפה, צגני מעין (שם), ר"ש מותר בהנאה, דשמיטה שאינה ראויה לא שמה שמיטה ולא קרינא כהו חולין שנשחטו בעזרה, צויהא כמי כהו, כי ירחק וחסת, כיוסוק מוקס אחר וצח כו' (שם), שני כתובים הבאים כאחד. [תפוס דמיהו צאסוקין אע"פ שכן אסורין ככל מוקס שכן (ע"ז ד),] וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדיו. מדלל כמי אחד ונמור סילהו מניה (ע"ב ד), מדהר כמיה לחרץ ולא ילפא נחמיה ע"מ דוקא הני קאלמר (פסחים טח), הא דאמרן, והית חרם כמיהו (ע"ז ד), מה קודש חרס לא דמיו, דכתיב ופדה בערין (שם) פדים כמי ביה, שוי יולא וזה נכנס מחמיו, יולא הקדש לחולין ונכנסין הדמים מחמיו, דהיינו ופדה, והיינו נמכה, דכל מכירה יולאה מכהו של זה וכל ליה והדמים נכנסין לנשות המוכר (סוכה ט), מתבערים בשביעיות. צשעת כיצור (בבורות ט), כחון זמן כיצור (סוכה ט), נחלנין קודם כיצור, קודם שילכה לחיה מן השדה אותו החין עמר, (ע"ז ד), יצא בעור, דכולי האי לא תפס (שם), שהדמים יולאין לחולין ע"י פדים בנחם של קודם, דלא כמי אלא צפירות עגמן (סוכה ט), אחרון אחרון נתפס בשביעיות. להנשכר ופירי עצמו, שגלל בשביעית שגלו אלו מכהו ככל מוקס שהוא, אסור. מן כיצור ואין (בבורות ט), פיר של שביעית שחמר ראשון (ע"ז ד), פיר הראשון אסור להניחו בעגמו מול אלא קדשת שביעית עליו (סוכה ט), טובת הנאה. דבר מועט דמיל (בבורות כ), רש"י ישראל לומר לחצוי היקף סלע ומן

האיש מקדש פרק שני קידושין

פ"ל כו'. כיון דליתרצו הנך מייניהו לענין איסור שמיטה איתרצו נמי לענין אכילה כתמימים: ואי אספ משליך לכלב וכו'. והכי משתמעיו חולין מייניה דלילו האי קרל מיירי בצבשר היוולא חון ממשחיתו כגון עובר שהוילא אח ידו בשמיטת אמו ילפינן לה (חולין דף סח.) מהאי קרל

הראוים ליקרב מגין לרבות בעלי מומין מרבה אני בעלי מומין שכן מין (א) המכשיר ומגין לרבות את החיה מרבה אני את החיה שהיא בשחיטה כבהמה מגין לרבות את העופות ת"ל ושחטו ושחט אותו ושחט אותו יכול לא ישחוט ואם שחט ישליכנו לפני כלבים תלמוד לומר י"לכלב תשליכון אותו אותו אתה משליך לכלב "ואי אתה (ב)משליך חולין שנשחטו בעזרה אשכחינהו מר יהודה לרב יוסף ולרב שמואל בריה דרבה בר בר חנה דהוו קיימי אפיתחא דבי רבה אמר להו תניא המקדש בפטר חמור בבשר בחלב ובחולין שנשחטו בעזרה ר' שמעון אומר מקודשת וחכ"א אינה מקודשת אלמא (ג)חולין שנשחטו בעזרה לר' שמעון לאו דאורייתא (ד)ורכינהו ר"ש אומר חולין שנשחטו בעזרה ישרפו וכן היה שנשחטה בעזרה אישתיקו אותו לקמיה דרבה אמר להו (ה)פלגא אוקמינכי הב"ע כגון שנשחטה ונמצאת טריפה ור"ש למעמיה (ו)דתניא השוחט את הטריפה וכן השוחט ונמצאת טריפה זה וזה חולין בעזרה ר"ש מתיר בבהנאה וחכמים אוסרים: מכרן וקידש בדמיהן מקודשת: מגלן מרגלי רחמנא בעבודת כוכבים (ז)היית חרם כמיהו (ח)כל גשאתה מהייה הימנה הרי הוא כמיהו מכלל דכל איסורים שבתורה שרו וגילף מינה משום דהוה עבודת כוכבים ושביעית שני כתובים הבאים כאחד (ט)וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדיו עבודת כוכבים הא דאמרון שביעית מאי היא (י)ובל היא קודש תהיה לכם (יא)מה קודש תופס את דמיו יאף שביעית תופסת דמיה אי מה קודש תופס את דמיו ויצא לחולין אף שביעית תופסת דמיה ויצאה לחולין תלמוד לומר תהיה בחייתה תהא כיציד לקח בפירות שביעית

בשר אלו ואלו מתבערים בשביעית בבשר דגים יצא בשר נכנסו דגים בדגים יין יצאו דגים נכנס יין ביין שמן יצא יין נכנס שמן הא כיצד (י)אחרון אחרון נתפס בשביעית ופירי עצמו אסור הניחא למאן דאמר אין מלמדיו אלא למאן דאמר מלמדיו מאי איכא למימר מיעוטו כתיב כתוב הכא (יב)חרם הוא וכתוב התם יובל היא אין מידי אחרינא לא: **ב"תנ"י** (י)המקדש בתרומות ובמעשרות ובמתנות יובמי חטאת ובאפר (י) חטאת הרי זו מקודשת ואפילו ישראל: **גמ'** אמר עולא י"טובת הנאה אינה ממון איתיביה רבי אבא לעולא המקדש בתרומות ובמעשרות ובמתנות במי חטאת ובאפר פרה הרי זו מקודשת ואפילו ישראל א"ל (י)הכא בישראל שנפלו לו טבלים מבית אבי אמו כהן וקא סבר 'מתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמיון בעא מיניה ר' חייא בר אבין מרב הונא (י)טובת הנאה ממון או אינה ממון אמר ליה תניתוה המקדש בתרומות ובמעשרות ובמתנות במי חטאת ובאפר פרה הרי זו מקודשת ואפילו ישראל א"ל ולאן אוקימנא בישראל שנפלו לו טבלים מבית אבי אמו כהן א"ל

נח.

א"למא חולין שנשחטו בעזרה **לאו דאורייתא**. וא"ת הא משמע דאיכא איסורא דרבנן דהכי משמע לשנא וא"כ היאך מקדש צהן והאמר רב צ"ק דפסחים (ז ד.) דהמקדש מו' שעות ולמעלה ואפילו צחיטי קרדנייתא דלינס אסורים אלא מדרבנן אין חוששין לקדושין וי"ל דהתם איכא מיהא שעות דאורייתא לפי מה שפיר ר"ת (י)התם א אכל הכא ליכא אלא איסורא דרבנן ולפי' הקונטרס נמי לא קשה מדי למסקנא דהא אפילו לר"ש אינה מקודשת (י)ובן חיה שנשחטו בעזרה. וע"כ דאורייתא נשרפים כדמוכח פרק כסוי הדם (חולין דף פה:.) דקאמר התם אא"צ לחולין שנשחטו בעזרה דאורייתא היינו דגומינן מיה אטו צהמה וניחא מה דקאמר וכן מיה אלא אי אמרת ללא דאורייתא מאי וכן מיה היא גופה אינה אלא דרבנן ואין נגזור: **ושני** בתנאים הבאים באחד אין מלמדיו. תימה היכי הוו צ' כתוצים הצאים כלחד הא לא אחי שביעית מעצודת כוכבים דליכא למיפרך מה לעצודת כוכבים שכן אסורה צהנאה וי"ל מ"מ נכמוצ שביעית ונית' עצודת כוכבים מינה וכהאי גוונא מיקרי שפיר צ' כתוצים הצאין כלחד צהמה דוכתי (ז)ולא צענין שיהא כל אחד יכול ללמוד וא"ת אחתי אי לא כתיב עצודת כוכבים לא הוה ידעינן דינא דעצודת כוכבים משביעית שהכי אינס שוים דשביעית אחרון אחרון נתפס והראשונים יוצאים לחולין ובעצודת כוכבים (ע"ז דף נד: ב) איכא למאן דאמר חליפין וחליפי חליפין אסורין ואפילו למאן דלמר חליפי חליפין מותרים אחתי לא הוי כשביעית שהאחרון נתפס וי"ל מדכתיב (דברים י) (א) כי חרם הוא דמשמע מינה דלדרשא אחא לומר דעצודת כוכבים ושביעית הוו צ' כתוצים הצאים כלחד דליכא למימר דלייטריך לגופיה לאשמועינן חליפי חליפין מותרים דהא ידעינן מדכתיב (שם) (א) כמיהו דמשמע שאינו עושה כיוולא צו אלא פעם אחת: מיינו

עין משפט ונר מצוה

קעא א ב מ"י פ"ב מה' שמיטה הל' צ סג ע"ן סג: **קעב** ג מ"י פ"ו מה' ע"ז הל' ט סג לאין כב טו"ש ע"י פ"י קמז שפ"א: **קפ** ד מ"י פ"ו מה' שמיטה ויגל הל' ו: **קפא** ה מ"י שם הל' ו: **קפב** ו מ"י פ"ה מה' אישמו הלכה ה: **קפג** ז מ"י שם הל' ג: **קפד** ח ט י מ"י שם הלכה ו:

תורה אור השלם

- ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לקבל תשלכון אתה: שמוח כב ל
- ולא הביא תועבה אל ביתך תהיית חרם כמיהו שקל תשקצנו ותעב תתעבנו כי ירם הוא: דברים ו כו
- כי ייבל הוא קדש תהיה לכם מן השדה תאכלו את תבואתה: ויקרא כה יב

מוסף תוספות

- דבש שנות ולמעלה היינו סוף שש דהיי אאורייתא כדדריש בריש פסחים ולא כמו שפירש"י מחחולת שמש ולמעלה דלישנא שש משמע מסוף שש. חוס' הראש"ל.
- ע' חוס' שם ד"ה היינו דמורקין צבולח גמ' דלס. וכן ע' חוס' הראש"ל כלא.
- הריטב"ל מתקן למי' דע"ז חלופים וחלופי חלופים. ואיכא למימר דהא כתב רחמנא בע"ז כי חרם הוא שאינו יוצא לחולין לעולם וכתב נמי והיית חרם כמיהו לומר דאגטריך למיכתב והיית חרם כמיהו לאסור כל חליפיו לא הוה מציטרך למיכתב כי חרם הוא לומר שתופס את דמיו ואינו יוצא לחולין דהא משביעית הוה יליף שפיר הילכך לגבי הא הוו ע"ז ושביעית שני כתובים הבאים כאחד.

תוס' ר"י חזקן

אוחו. דייק דאייירי בבשר היוצא חוץ למחיצתו כגון עובר שהוציא את ידו בשחיטת אמו כדדרשינן בחולין (סח, א), והנאסר ביציאת חוץ אתה משליך לכלב (אבל) שמתור בהנאה, אבל הנאסר בכניסת פנים אסור בהנאה יצא בשיר. (א) מותרות בשביעית, והפרי הראשון אסור לאחר הבעור. מנ"י. מחנות. הודוע והלחים והקיבה. אפילו ישראל. אפילו הוא ישראל. גמ', טובת הנאה. דבר מועט שאם אמר ישראל לחברו תן תרומותיו לקרובי כהן ואחן לך כך וכך רשאי הישראל ליקח והוא יעשה דבריו מועט שהרי חייב הוא ליתנו לכהן. ודוקא (ז) ישראל אבל מכהן עצמו אסור מפני מראית העין. אי"צ שנתרא ככהן המסטיע בבית הגרנות, (ט) והכי איתא כאן בירושלמי. וקאמר עולא שאע"פ שיש לישראל טובת הנאה בתרומתו שהאשה יש לה אותה טובת הנאה, אינה מקודשת שלא נתן לה מעות. מקודשת. וקס"ד בתרומה שהפריש תרומה לכהן. כמו שהורמו. ושליו הם ומכרה לכהן שהרי זכה בהן מורישו כאילו הורמו, הואיל ונגמרה מלאכתו ועומדת לתרום הרי הוא כאילו הפרישה אבי אמו בחיי אביו ומעכבה לעצמו שכל כהן חייב להפריש תרומה מגרניו שהרי אסור הוא בטבל כישראל ומעכבה לעצמו, ואף יורש זה יפרישה וימכרה, וכן היא מכירה וממון נתן לה. והוא הדין דהוה צמי לאוקומא בשנפלה לו תרומה מבית אבי אמו כהן, אלא לא רוצה לאוקומה הכי, דאם כן קשיא ליה מאי קמ"ל פשיטא, ואוקומא בטבלין, ואשמעינן מתני' דכמי (ו) שהורם המוריש התרומה דמי, דאי לאו כמו שהורמו לא זכה מורישו במתנות וחייב היורש ליתנם לכהן. ומסתברא דהלכתא כעולא, ואע"ג דאמר רבא פרק בתרא דנדרים (פר, ב) לזבי מורד דטובת הנאה ממון, לא פליג אדעולא, דהתם איירי במורד דאפילו ויתור אסור בו [כל שכן] באלו (והיתור הוא) [דהוין] ממון מגור, אבל עולא מיירי בדבר שצריך ממון כגון קדושי אשה דטובת הנאה אינה ממון. אבל כהן שקדש בתרומה מקודשת ואפילו היא ישראלית שהרי היא מוכרת אותם לכהן. [ובכתובות פ"ה] [ובבבביות פ"א יא, א] נמי אי"ד נחמן דמתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמיון ובמכות פרק אלו הן הלוקין [כ, א] נמי אסיק רבא דכמי שהורמו דמי לכל דבר שהוא מן התורה, דקאמר מחציה לאכול דאורייתא וכו', כדאיתא התם, וכן פסק הר"ם [אישות פ"ה ה"י].

^[1] והיינו טובת הנאה שיש לו לישראל שראשי למה לכל כהן שילנה (פסחים מו: ובני"ז חולין קלא:).